

Ogród Botaniczny Uniwersytetu Jagiellońskiego (ul. Kopernika 27)

2012-12-17

Ogród Botaniczny UJ założony w 1783 r. jest najstarszą tego typu jednostką w Polsce.

Na powierzchni ok. 10 ha gromadzi około 6 tys. gatunków i odmian roślin zorganizowanych w działki i kolekcje. Działki dydaktyczne ilustrują pokrewieństwo między grupami roślin, zasady dziedziczenia cech, budowę i funkcjonowanie kwiatów, sposoby zapylania i rozsiewania. Na terenie ogrodu znajdują się trzy szklarnie (w tym dwie dostępne dla publiczności), gromadzące rośliny różnych klimatów, z przewagą tropikalnych. Na uwagę zasługuje największa w Polsce kolekcja storczyków oraz najstarsza kolekcja sagowców z okazem sagowca zwiniętego *Cycas circinalis* notowanym już w 1864 r. Wizerunek tego kwitnącego co roku okazu stanowi logo ogrodu. W palmiarni znajduje się około 40 gatunków palm oraz kilkadziesiąt gatunków filodendronów i figowców. Interesująca bez wątpienia jest kolekcja tropikalnych roślin użytkowych, takich jak: kawa, herbata, kakaowiec, imbir itd., a także kolekcja roślin mięsożernych. Do najciekawszych okazów należy również najstarsza w Polsce palma – daktylowiec kanaryjski *Phoenix canariensis*, znajdujący się w szklarni zimowej, miejscu letnich koncertów.

W tym samym kompleksie szklarniowym zobaczyć można m.in. wiktoryę brazylijską *Victoria cruziana* o ogromnych liściach, owocujące cytrusy, pachnące owoce wanilii *Vanilla planifolia* oraz kwiaty lotosów (egipskiego *Nymphaea lotus* i indyjskiego *Nelumbo nucifera*). W obrębie ogrodu działa Muzeum Botaniczne i Pracownia Historii Botaniki im. J. Dyakowskiej. Ekspozowane są w nim rośliny (owoce, nasiona, fragmenty pni) z tropikalnych wypraw botanicznych (XIX, XX w.) do Ameryki Środkowej, Afryki i Indonezji. Część eksponatów pochodzi z kolekcji ogrodu i dokumentuje jego historię.

Ważnym elementem działalności pracowni jest gromadzenie archiwaliów dotyczących nauczania i rozwoju botaniki w Krakowie. Muzeum mieści się w budynku Collegium Śniadeckiego, w którym Hugo Kołłątaj podczas reformy Akademii Krakowskiej w XVIII w. umieścił Katedrę Chemii i Historii Naturalnej. W 1792 r. ulokowano w nim także obserwatorium astronomiczne oraz meteorologiczne. Obserwatorium astronomiczne działało do drugiej połowy XX w., pozostały po nim kopuły na dachu budynku oraz niewielka ekspozycja z lunetą w jednej z nich. Stacja meteorologiczna działa bez przerw i zakłóceń od 1825 r. do dzisiaj; należy do sieci posterunków IMGW, jest również placówką naukowo-badawczą i dydaktyczną.

www.ogrod.uj.edu.pl